

Народна банка Србије

**Користите само оне финансијске
производе које разумете!**

ЦЕНТАР ЗА ПОСЕТИОЦЕ
Народна банка Србије
Краља Петра 12
11 000 Београд

ИЗЛОЖБА
Народна банка Србије
Немањина 17
11 000 Београд

За сва питања на располагању вам је
бесплатан телефонски број

ИНФОРМАТИВНОГ ЦЕНТРА

Народне банке Србије

0800 111 110

сваког радног дана од 8 до 21 час.

На постављена питања биће вам одговорено
одмах, а најкасније у року од 48 часова.

Више информација о финансијским производима
пронађите на сајту www.tvojnovac.nbs.rs

Народна банка Србије

Краља Петра 12
тел.: 011/ 3027 - 100

Немањина 17
тел.: 011/ 333 - 8000

Детаљније на www.nbs.rs

О ЧЕМУ ТРЕБА ДА ВОДИТЕ РАЧУНА ПРИЛИКОМ ЗАДУЖИВАЊА

Народна банка Србије је централна банка Републике Србије. Основни циљ Народне банке Србије је постизање и одржавање стабилности цена. Поред основног циља, она за циљ има и очување стабилности финансијског система.

ВОДИТЕ РАЧУНА О СВОЈИМ ДУГОВАЊИМ

Кредит може изгледати као добро решење за многе ваше проблеме. Уз помоћ средстава која вам одобри банка можете да отпутујете на летовање, да купите нов аутомобил, реновирасте кухињу и сл., а дуговање ћете отплаћивати у наредном периоду. Купите сада, а дуг враћате касније – звучи врло примамљиво. Међутим, то што сада користите средства која немате значи да ћете касније морати да их вратите, и то увећана за износ цене позајмљивања, тј. с каматом.

Врло често отплаћивање кредита може бити превелик терет за ваш кућни буџет, много већи него што сте то мислили када сте кредит узимали, и због тога треба добро да размислите да ли ћете се, и у којој мери, задужити.

Уколико се одлучите да узмете кредит или да се на неки други начин задужите, имајте у виду да постоји велики број банака и давалаца финансијског лизинга и да сви они нуде кредите, кредитне картице, финансирање путем финансијског лизинга и друге финансијске производе под различитим условима. Потрудите се да пронађете оне који одговарају вашим потребама, али и вашим финансијским могућностима.

УКОЛИКО ОДЛУЧИТЕ ДА СЕ ЗАДУЖИТЕ

Поред кредита, постоје и многи други финансијски производи чијим коришћењем се задужујете. Али постоје и разлике у цени задуживања, па је због тога важно да се о условима под којима се ти производи нуде добро информисате.

Кредити – „кредит за пет минута, без одласка у банку“, „брзи кредит“, можда на први поглед звучи примамљиво, али је за одговорну одлуку потребно ипак мало више од пет минута. Према томе, када вас привуче реклама за брзи готовински кредит, тражите од банке нацрт уговора, план отплате, погледајте колика је каматна стопа, да ли је променљива, колико износи други трошкови и накнаде, све то упоредите са условима код других банака, а затим донесите одговарајућу одлуку.

Кредитне картице – постоји велики број разних врста картица које пружају бројне погодности, али и носе различите трошкове. Можда ће вас привући управо она кредитна картица која вам омогућава да дуговање по њој отплаћујете у малим месечним износима, али имајте на уму да плаћањем само уговореног обавезног месечног минимума ви само продужавате отплату укупног дуга. Стога, пронађите кредитне картице које се нуде с најнижим каматним стопама и другим трошковима и настојте да

на време плаћате своја дуговања, чак и изнад минималне месечне обавезе ако вам то личне финансије омогућавају.

Минус на текућем рачуну – добро дође када се плата потроши. Али, запамтите, дугорочно задуживање на овај начин представља по правилу најскупуљу позајмицу, па би га требало користити само у крајњој нужди и у краћем периоду.

„Куповина“ путем финансијског лизинга – током трајања уговора о финансијском лизингу ви као прималац лизинга имате пуно овлашћење да предмет лизинга држите и уживате, користите несметано, али уједно сносити и све ризике и трошкове који произлазе из права власништва, иако формално-правно нисте власник предмета.

ПРЕ НЕГО ШТО СЕ ЗАДУЖИТЕ

Запитајте се да ли је ваш кућни буџет довољан за плаћање обавеза по основу узетог кредита?

Направите тачну рачуницу колико стварно трошите у току месеца и колико је потребно да одвојите како бисте могли да платите месечну рату и покушајте искрено себи да одговорите на питање – да ли ћу заиста моћи да отплаћујем рате за све време трајања уговора о кредиту?

Како да препознате врсту финансијског производа која одговара вашим потребама?

Када одлучите да се задужите, пођите од тога за шта су вам потребна средства, у којој висини и за који период, а затим покушајте у разговору са службеницима банака, односно давалаца финансијског лизинга, да сазнате све о условима под којима се производи нуде. Обавезно искористите прилику да питате службеника све што вам није јасно како бисте различите услове и производе могли да упоредите и на крају одаберете онај производ који ће у најмањој мери оптеретити ваш буџет, а највише одговара вашим потребама.

Упоредите понуде

Код поређења услова под којима се производи нуде обратите пажњу на: висину и врсту (променљива или фиксна) каматне стопе, нарочито ефективне каматне стопе, рок отплате, висину месечне обавезе, средства обезбеђења отплате и друге накнаде које треба да платите.

Код кредита, обратите пажњу и на временски период током којег ћете га отплаћивати, јер кредит у истом износу и са истом каматном стопом а дужим роком отплате подразумева мањи износ месечне

НАРОЧИТО ПРОВЕРИТЕ

- Да ли је кредит индексиран у инострану валуту и како то утиче на вашу укупну обавезу. Свакако да је за вас најбоље решење да се задужујете у валути у којој и примате зараду, јер једино тако можете избећи ризик промене курса;
- Да ли је каматна стопа фиксна или променљива и у случају да је променљива од којих елемената зависи њена променљивост;
- Да ли се плаћа провизија за превремену отплату, колико износи и под којим условима се може извршити превремена отплата кредита.

САВЕТ

- Задужујте се само у случају преке потребе.
- Уколико се задужујете, упознајте се с понудама већег броја банака, односно давалаца финансијског лизинга.
- Пре потписивања уговора, детаљно проверите све услове кредита – најбоље је да одлука о куповини кредитног производа “преспава”.
- Уколико вам поједине одредбе уговора нису јасне, тражите објашњење.
- Одговорно донесите одлуку о узимању кредита, јер једном када потпишете уговор ви сте прихватили све услове из уговора и због тога морате знати шта прихватате.
- Потрудите се да своје обавезе плаћате на време, јер ћете тако избећи плаћање додатних трошкова.
- Такође, редовним плаћањем градите своју кредитну историју редовног платише, што вам касније може олакшати узимање новог кредита. Не доводите себе у позицију да не можете да платите своје обавезе – **немојте се презадуживати.**